

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

Szerkesztőség:

Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:

Nagytemető utca 519.

Nagy M. könyvnyomda.

Hova az előfizetési és hirdetési díjak küldendőek.

Megjelenik hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr —

Félévre ... 2 frt 50 kr. —

Negyedévre 1 frt 25 kr. —

Egyes szám ára 5 kr. —

Hirdetések felvételnek: Bécsben J. Danneberg I. Wolzeile 19. M. Dukas I. Wolzeile 6—8. Budapesten: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schvarcz Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Haasenstein és Vogler (Jaulus Gyula) Dorottya-utca 8. Blockner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1., Rnter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda. Granátos-utca 1. Tenczer Gyula Szerecsen-utca 7., Misrachy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.

Jókai Mór.

Világraszoló ünnep volt január hatodika, az a nap, a melyen egész Magyarország meghódolt Jókai Mór géniuszának. Talán az egész világirodalomban nincs példa ilyen általános ünnepeletetésre, a minő a Jókai jubileum volt, mert talán nincs is az egész világ literatúrájában még egy ilyen alak mint Jókai, a ki ötven esztendő leforgása alatt egymaga nemzeti irodalmat teremtett meg műveinek impozáns könyvtárával, a melyben soha fényüket nem vesztő szellemi kincsek vannak letéve.

Mindannyian élénken emlékszünk még a Jókai-ünnepségek kápráztató fényére, mindannyian érezzük még azt a benső meleget, a mely a jubileum örömmámcrából lelkünkben megmaradt, valaminthogy ennek a képnek sohasem is volna szabad egyetlen ma-

gyar ember emlékezetéből sem kivésnie. És hogy a messze jövőendőben is őrizze egy monumentum a Jókai-ünnepség emlékét, arról gondoskodva van.

Fáradhatatlan munkásság, a hazaszeretet állandó ébrentartása, gazdagítása a szíveknek és elméknek, kedves csapongása a fantáziának, ez Jókai Mór ötven éves írói tevékenységének kerete s a jutalom, a mellyel a magyar nemzet mindezt meghálálta: páratlan lelkesedés és rajongó szeretet. A mikor ilyen kapocs fűzi a költőt nemzetéhez, a monumentum nem lehet hideg márványszobor, annak is élnie kell, hogy hirdethesse minden időkre e kapocs bensőségét, azt az elismerést, a mely a költőnek apoteozisa, a nemzetnek pedig felmagasztosodása volt.

Ez a monumentum: a költő műveiből emelkedő pirámis, a mely ma-

gasságban is vetelkedik bármilyen szobor nagyságával, értékben pedig felülmulja valamennyit. Beszédesebb obeliszk, a melyet a tizenkilencedik század végén, küszöbén az új ezredévnek, a nemzet legnépszerűbb költőjének felállított. A jubilaris nemzeti diszkiadás: ez a legmaradandóbb emléke az ünnepségeknek, a mely egyként hirdeti a költő páratlanul termékeny géniuszát és Magyarország példátlan áldozatkészségét.

A nemzeti kiadás.

Tudva van, hogy a jubilaris nemzeti diszkiadásnak, a mely száz vaskos kötetben Jókai Mór összes műveit foglalja magában kettős célja volt. Egyrészt, hogy emléke maradjon a jubileumnak, megörökítője Magyarország irodalomtörténetében, másrészt, hogy a nemzet százezer forint honoráriummal tegye gondtalanná ősz költőjének életét. Épp ez a kettős cél teszi érthetővé

T Á R C Z A.

Én és a fiam.

Írta: Sághy Mihály.

Jöttöddel meghoztad hozzánk az örök békét, fiam.

Ezért leveszem a kalapot előtted.

Nagy ur vagy te, magad se tudod mekkora: zsarnoka apádnak anyádnak.

Te zsarnokságodat szívesen viselem, de anyádét továbbra is tűrni lehetetlen volt.

Áldott vagy te a fiúk között, hogy meghoztad számomra a nyugodalmat.

Mert már hónapok óta folyt a harc közöttünk, hogy fiu léssz-e, vagy leány.

Anyád az utóbbit vitatta; de én a pártodon voltam, e miatt te is hálával tartozol nekem, fiam.

Most itt nyugszol előttem ringó bölcsődben, csipkés paplan között.

Kicsiny kezéd össze-vissza jár, mint a motolla. Alkalmom adtán jókat böksz a közlekedben doromboló cirmos cicán.

Látom: a zenét nem szereted, még ha a duda is a neve.

Egészen rám ütöttél.

Én is tanultam hegedülni, a de tanulás végén ott voltam, a hol a mádi zsidó.

Ah, de megbocsáss, meggondolatlanul beszéltem előtted.

A világ dolgaihoz mi közöd még neked?!

Lelked, mint a korai napsugár, tiszta, nem tapad rája, szenny ez önző világból.

Boldog vagy, mi nő életedben nem leszesz soha. Majd csendes álom lepi meg szemeid: a boldogok álma.

Rózsapiros ajkidon játszi mosoly lebeg, látszik: édes álom karjai ringatnak.

Aludj, szerelmes gyermekem s álmodj szépeket.

Te még nem tudod azt, mit jelent ha az álom kerüli a szemet.

Bár ne is tudnád meg soha.

Igaz: csak egy örököt hagyok részedre becsületes nevet.

De ez — hidd el — holtig tartó kegyelmet ad.

Nekem is azt ad.

Tűrön, lemondva mindenről, egyszerűen élek. Csak a te jövőd aggasztja lelkemet.

Rettegek, hogy nem ragad-e egykor magával a mai kor metyelje: az önzés elégedetlenség s a nagyravágyás.

Még nem tudom, mi pálya felelne meg élet-célodnak. S ezt még te sem mondhatod meg nekem.

De van már jó akaród, nem kevés, nyugodt lehetsz.

Itt mindjárt szerető nagybátyád, Gábor. Születésedtől kezdve fölkarolta ügyedet.

Ő ügyvéd s te már kliense vagy neki. Szavát vettük zsinór mértékül, mikor nevet adtunk neked. Azért lett a neved Gábor.

Bátyád mindenáron arra törekszik; hogy ügyvéd légy. Anyád az iparos pálya mellett foglalt állást.

Még hátra van az én véleményem, s ha megengeded, kijelentem.

Azt mondják, minden foglalkozás rehez. Igaz. De csak akkor ha nem ismerjük ki magunkat benne.

hogy a jubileumot rendező magbizottság kétszáz forintban állapította meg a száz kötet árát és ez összegnek lehetőleg egyszerűre való behizetését kívánta, számítva első sorban a vagyonosabb társadalmi osztályok támogatására hogy a példátlan írói honorárium a jubileum nagján Jókainak atnyújtható legyen.

Az eredmény felülmarta a legnagyobb várakozást de egyszerűsége másra is figyelmesse tett. A Jókai jubileum ügyét vezető bizottsághoz és a fővárosi lapok szerkesztőibez az ország minden részéből a társadalom minden osztályából szávszámra érkeztek a levelek és megkeresések, hogy Jókai összkiadása könnyen törleszthető havi részletfizetések mellett bocsáttassék a nagy közönség rendelkezésére mert, az irodalom ezen ünnepeiből ki akarja venni részét minden szívelt tagja a magyar társadalomnak. Jókai Mór az egész nemzeté, műveiben szegények és gazdagok egyaránt gyönyörűséget találhatnak. Fogyatékos volna tehát az ünnep ha a társadalomnak csupán dúsgazdag tagjai szerezhemék meg a költséget a kínos tarát a mely most, hogy a jubileum elhált a nagy közönség számára hozzáférhetővé vált. Egyhangú véleménye volt az egész orszagnak hogy a bizottság az előfizetés médozatait megkönnyítve lehetővé tegye mindenkinek a jubileumban való részvételt.

És bár a bizottság meg volt győződve a közönség eme óhajának jogosult volta felől meg se ta volt lehetővé ra nézve irányu árszociációkat letesíteni mg a nemzeti díszkiadás és ezáltal a nemzeti bizottság sorsára tényleges behizetések által teljesen biztosítottak nem bírja.

Most hogy a bizottság az ország színe előtt merész és nagy felelősséggel járó vállalkozásának tényes sikeréről beszámolhatott, lehetővé vált az érdekelte kiadók közreműködésével és

a jubiláns szerző beleegyezésével ez általános óhaj és jogos kívánság teljesítése olyformán hogy a jubiláris nemzeti diskidás mellett

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása fog közrebocsáttatni és így könnyen törleszthető tetszés szerinti de legalább 4 frtnyi csekély havi részletfizetés mellett fog a kolosszális mű az egész magyar társadalomnak rendelkezésére bocsáttatni. Képzeltető, hogy e vállalatnak ilyen formában való keresztülvitele újabb áldozatokba és újabb befektetésekbe került. Mert a míg a kiadók, a kik Jókai egy-egy művét megszerzezték a jubiláris nemzeti díszkiadás létrejötté érdekében — egyedül erre a kiadásra — tulajdonjogukról lemondtak, addig ez újabb vállalatnál a mely már tisztán a nagy közönség igényének óhaját megfelelni, sok mindenféle jogosult érdek kielégítését kellett számba venni.

Nincs olyan irodalmi mű, a melynek előállításra, beléértve az írói honoráriumot, olcsóbb lehetne, mint a a nemzeti díszkiadás a melynek egy-egy ivére — kétszáz forintot számítva száz husz íves kötetért — tíz krajczár esik. És csakis azért lehetett ilyen áron a jubileum e monumentális emléket közrebocsáttatni mert teljesen önzellen volt a cél, a melyet Jókai Mór valamennyi kiadója szolgált

A nemzeti kiadás számításai szintén a vállalati erkölcsi alapján nyugszanak. Havi legkisebb négy forintos részletekben lesz megvásárolható a

száz kötet, a melynek kiállításra mindössze annyiban tér el a jubiláris kiadástól, hogy formája valamivel kisebb és papírja egy árnyalattal vékonyabb lesz, a betű, a nyomás ugyanaz marad. A terv pontos számítások alapján készült és csakis így volt lehetséges hozzáférhetővé tenni a nagy közönség számára a nemzeti kiadást a mely minthogy tendenciájában és terjesztési eszközeiben különbözik a jubiláris kiadástól olcsóbban és más módokkal előállítható nem volt.

A nemzeti kiadás finom kötésben ut az előfizetők kezéhez és a száz kötet bekötési árát a kiadó cég ötven forintban állapította meg úgy hogy a nemzeti kiadás a melynek előfizetési ára havi négy forintos részletekben törleszthető, kétszázötven forint voltaképpen épp oly becses épp oly értékes és épp oly olcsó, mint a jubiláris kiadás s még megvan az az előnye is, a mellyel az ország általános kívánsága teljesül hogy minden művelt ember számára hozzáférhetővé válik.

H I R E K.

— Gyászír. Mint egy távirat jelenti Janesovics Pal megyénk alispánja, tegnap délelőtt 76 éves korában Gyulan elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor tartatik meg.

— Társzerkesztő. Lapunk mai számától kezdve Epelein Miklós urat, lapunk volt főmunkatársát társzerkesztőül volt szerencsénk megnyerni. E kitűnő tollm íratatarczaironk lapunkban kezdte meg irodalmi működését. Olvasóinknak még előnk emlékeztetőben lehet az a sok szebbnél-szebb tárczazikk, mely tőle a »Szarvas« hasábján megjelent, s melyek mindéggyike bátorított írói tehetségre vált. Epelein egyidejűleg a »Szarvas« és »Vetke« színi lapnál elfoglalt társzerkesztői állásától lemondott.

— Lapunk mai számával a lap technikai változtatást tettünk mely azt hisszük a lap külsejének csak előnyére működik. Egyben gondoskodtunk arról is, hogy a lasszórt »szarvas« sapó felé is lehetőleg kiküszöböltesse a »Szarvasból«.

— Nyilatkozat. Alóhírók a lap felújítás szerkesztőjének felkereséért kinyitott közlönyt, hogy a »szarvas« múlt számában a társulati leányiskola hangversenyéről közölt híradást én írtam, s annak megírásában engem sejtősen befolyásolt, legkevésbe a szerkesztő, ki biztos tudomásom szerint a hangversenyen nem is volt jelen továbbá, hogy mint a lap rendező munkatársa a felújítás szerkesztőtől ez alkalommal kivételes felhatalmazást nyertem arra, hogy ezikkemet annak ellenében a szerkesztőség felkeresésével egyenesen a nyomdára adjam és stajla magam korrigáljam és revidezzam. A korrigálásnál sajnócsinzesem folytán a »Buda« színi lapja

Nézd a nyomanyos élet, küzdelem-
zati teljes színe az igazságya

Fontos ne legyen, az ut nem agn-
lora nekem

Hogy a léte, majd megmondta az
megérted azt.

Egy vágyam van csak, ham téged
boldogan megelégedtetlek látni.

Amre kikemből ajánlom tanúj ke-
veset mert a sok arfalmára lesz a légy --
főldalvó

Apódnak az apja meg annak az apja
amrekkéba főldalvó --

Engem urnak neveltek s azért lett
szólódom szabó

kzzel pedig sok van mondva; tanúj
Be nem folytatom tovább aytan tana-
sonat; látom hogy bősorony szemgölkad
lepattannak s háróleg nézesz reám

Nem veszem észre

Te akkor stránságuldsz kateozést nosz-
szóllódomnak

Ezt aztán meghallja anyád is, ki a
konvinszer szerkesztőnk

Monija meggyírték föl, a meg a szob-
páló, belm nem ottok ró

Am hát főldalvó

Ne itt vagy már nálam, -- ne sírj
A füst talán szemedbe ment, azért
rosszalkodol?

Nézd, leteszem a szivarom is.
Most már kész! -- ne haragudj!

Ényje, hát megis? mi bajod?
Hát ha dalolnánk, talán majd nem fogsz
sírn.

Giesiss baha,
Ninensen papa...

— Anya te, Gabinak Laja van! --
szóltam ki anyédnak türelmemből teljesen
kifogyva.

Anyád lejött

— Nézd -- mendám -- mily tüzesek
a szemek mily jóros az arca: Gabi beteg
nagy beteg

— Dehogy, -- mondta anyád nevelve
csak éhes

Aztán jól tartott téged ott, hol a
jó gyermekek kosztolnak.

Fiam! Mitől vegezném szavamb ki-
lőnösen lelkedre bizom, megbecsüld anyá-
dat. Mert egyetlen táplálóm, a szíved né-
kém arfás meg elledben csak egy lesz
az ő szíve

